

CUPRINS

PARTEA I

ORDINEA ECONOMICO-FINANCIARĂ A LUMII 11

CAPITOLUL I

Regimul comercial mondial 12

1.1 Libertatea comerțului GATT/OMC 13

1.1.1 *GATT și proiectul eșuat al Organizației Internaționale
a Comerțului (OIC)* 13

1.1.2 *Organizația Mondială a Comerțului (OMC)* 21

1.1.2.1 *Principiile Organizației Mondiale a Comerțului* 23

1.1.2.2 *Beneficiile sistemului comercial OMC* 27

1.1.2.3 *Soluționarea disputelor* 30

1.1.2.4 *Rundele de negocieri ale OMC* 30

1.1.2.4.1 *Runda de negocieri multilaterale „Doha”* 33

1.1.2.5 *Considerații critice asupra rolului
și obiectivelor OMC* 40

1.2 Reglementările pe produse. Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD) 51

1.2.1 *Aspecte instituționale* 52

1.2.1.1 *Conferința (Sesiunea)* 52

1.2.1.2 *Consiliul pentru Comerț și Dezvoltare* 53

1.2.1.3 *Secretariatul UNCTAD* 56

1.2.2 *Demersuri și realizări* 58

1.2.3 *Conferințele cele mai relevante ale UNCTAD* 63

CAPITOLUL II

Gestionarea ordinii monetare internaționale	70
2.1 Fondul Monetar Internațional (FMI)	71
2.1.1 <i>Istoric, obiective, realizări</i>	71
2.1.2 <i>Instrumentele de împrumut ale Fondului</i>	78
2.1.3 <i>Organizarea și funcționarea FMI</i>	79
2.1.4 <i>Particularități ale împrumuturilor acordate de FMI</i>	84
2.1.5 <i>Acțiunea FMI în materie de control al sistemului monetar internațional</i>	85
2.2 Opinii critice la adresa FMI	89
2.2.1 <i>Poziția FMI în noua eră a finanțelor</i>	95

CAPITOLUL III

Finanțarea mondială a dezvoltării. Grupul Băncii Mondiale	102
3.1 Banca Mondială	103
3.1.1 <i>Istoric. Obiective</i>	103
3.1.2 <i>Structura de conducere și modul de luare a deciziilor</i>	106
3.1.3 <i>Programele Băncii Mondiale</i>	108
3.1.3.1 <i>Investiții în oameni</i>	109
3.1.3.2 <i>Stimularea creșterii sectorului privat</i>	115
3.1.3.3 <i>Promovarea reformei economice</i>	116
3.1.4 <i>Beneficiarii împrumuturilor Băncii Mondiale</i>	117
3.2 Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) ...	122
3.3 Asociația Internațională pentru Dezvoltare (AID)	127
3.4 Corporația Financiară Internațională (CFI)	130
3.5 Centrul Internațional de Reglementare a Disputelor Relative la Investiții (CIRDRI)	133
3.6 Agenția de Garantare Multilaterală a Investițiilor (MIGA)	137
3.7 Opinii critice la adresa Băncii Mondiale	139
BIBLIOGRAFIE	143
ANEXE	145

PARTEA a II-a**REGIMURILE INTERNAȚIONALE SECTORIALE 149****CAPITOLUL I****Regimul internațional al petrolului OPEC/OPAEP 150****1.1 Dimensiunea strategică a petrolului..... 151****1.2 Piețe și prețuri..... 157****1.3 Organizația Statelor Exportatoare de Petrol (OPEC) 161****1.4 Organizația Statelor Arabe Exportatoare de Petrol (OPAEP) 171****1.5 Principalii actori de pe piața mondială a petrolului..... 180***1.5.1 Membrii problematici ai OPEC 180**1.5.2 Rusia sau „economia pumnului în masă” 182**1.5.3 Triada Venezuela-Bolivia-Ecuador**și „El Capitalismo Foraneo” 186**1.5.4 Problemele României 188***CAPITOLUL II****Regimul internațional al cooperării nucleare 192****2.1 Cursa nucleară și țările implicate în „jocul nuclear” 193***2.1.1 Zonele lipsite de arme nucleare 198***2.2 Agenția Internațională pentru Energia Atomică (AIEA) 199***2.2.1 Tratatul de Nonproliferare Nucleară (TNP) 201**2.2.2 Alte acorduri nucleare, complementare Tratatului
de Nonproliferare 208**2.2.3 Aspecte ale geopoliticii nucleare 210**2.2.4 Actori ai cooperării atomice internaționale..... 216***CAPITOLUL III****Regimul internațional al cooperării în spațiul extraatmosferic 224****3.1 Conceptul de spațiu extraatmosferic (extraterestru).****Începutul „cursei pentru spațiu” 225****3.2 Comitetul pentru Utilizarea Pașnică a Spațiului Extraatmosferic
(COPUOS). Tratatul vizând spațiul..... 227***3.2.1 Tratatul Spațiului Extraterestru 229*

3.3 Politici spațiale. Agenții pentru cercetarea spațiului.....	231
3.3.1 <i>Politica spațială americană. Agenția Națională de Aeronautică și Administrare a Spațiului (NASA).....</i>	231
3.3.2 <i>Politica spațială europeană. Agenția Spațială Europeană (ESA)</i>	235
3.3.3 <i>Poziționarea României în contextul politicii spațiale europene.....</i>	240
3.3.4 <i>Cooperarea internațională în domeniul politicii spațiale ...</i>	242
3.4 Cooperarea internațională în domeniul politicii spațiale.....	242
3.4.1 <i>NASA și China.....</i>	242
3.4.2 <i>Cooperarea dintre UE și Rusia.....</i>	243
3.4.3 <i>Cooperarea dintre UE și Canada.....</i>	244
3.4.4 <i>Stația Spațială Internațională (ISS – International Space Station).....</i>	245
3.4.5 <i>Implicațiile economice ale cooperării spațiale.....</i>	246

CAPITOLUL IV

Regimul aerian civil internațional.....	248
4.1 Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI)	249
4.2 Specificațiile elaborate de OACI	251
4.2.1 <i>Norme și practici recomandate (SARP)</i>	252
4.3 Obiectivele strategice pentru perioada 2005-2010.....	256

CAPITOLUL V

Regimul maritim internațional.....	258
5.1 Convenția Națiunilor Unite asupra Dreptului Mării.....	259
5.1.1 <i>Stabilirea unei ordini juridice pentru mări și oceane Marea teritorială</i>	260
5.1.2 <i>Importanța economică a zonelor maritime și rolul lor comercial. Zona economică exclusivă.....</i>	264
5.1.3 <i>Conservarea resurselor biologice.....</i>	265
5.1.4 <i>Platoul continental al unui stat riveran</i>	267
5.1.5 <i>Termenul de mare liberă.....</i>	268
5.1.6 <i>Cercetarea științifică marină</i>	268
5.1.7 <i>Gospodărirea apelor oceanice și maritime.....</i>	269
5.2 Organizația Maritimă Internațională (OMI).....	270

CAPITOLUL VI

Regimul internațional al protecției mediului	278
6.1 Programul Națiunilor Unite pentru Mediu (PNUE)	279
6.2 Organizația Meteorologică Mondială	287
6.3 Acordul „Kyoto”	293
6.4 Tratatul asupra Antarcticii.....	299
BIBLIOGRAFIE	303
ANEXE	305

PARTEA a III-a

Regimul internațional al cooperării în domeniul securității și apărării. Sistemul multietajat de securitate (OSCE/NATO/UE/ONU)	309
---	------------

CAPITOLUL I

Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) ...	310
1.1 Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa (CSCE).....	311
1.2 OSCE și rolul său unic în sistemul organizațiilor internaționale	314
<i>1.2.1 Structura instituțională a OSCE</i>	<i>316</i>
<i>1.2.2 Adunarea Parlamentară a OSCE</i>	<i>320</i>
<i>1.2.3 Relațiile OSCE cu organizații și instituții internaționale</i>	<i>320</i>
1.3 Limitele OSCE ca organizație de securitate și de apărare a drepturilor omului	321

CAPITOLUL II

Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (North Atlantic Treaty Organisation – NATO)	324
2.1 NATO – organizație internațională pentru colaborare defensivă ..	325
2.2 Implicațiile economice ale funcționării Alianței Nord-Atlantice.....	329
<i>2.2.1 Implicații economice directe</i>	<i>331</i>
<i>2.2.2 Programul de investiții pentru securitate</i>	<i>333</i>
<i>2.2.3 Cooperarea economică</i>	<i>333</i>

CAPITOLUL III

Apărarea europeană..... 336

- 3.1 Începuturile apărării europene. Comunitatea Europeană de Apărare (CEA) 337**
- 3.2 Uniunea Europei Occidentale (UEO)..... 338**
- 3.3 Politica Externă și de Securitate Comună (PESC). Evoluții ale UEO. Debutul Politicii Europene de Securitate și Apărare (PESA)..... 340**
- 3.4 Strategia de Securitate a Uniunii Europene („Documentul Solana”) 346**
- 3.4.1 Evoluțiile ulterioare ale Strategiei de Securitate a UE 347*
- 3.4.1.1 Obiectivul global al UE (Headline Goal 2010) 347*
- 3.4.1.2 PESA și combaterea terorismului..... 348*
- 3.4.1.3 Agenția Europeană de Apărare (EDA)..... 349*
- 3.4.1.4 Componenta civilă a PESA – Civilian Headline Goal 2008 349*
- 3.5 Procesul decizional în domeniul PESC/PESA**
- Structurile și agențiile PESA 350**
- 3.5.1 Agențiile PESA 353*
- 3.5.1.1 Centrul satelitar (SATCEN) 353*
- 3.5.1.2 Institutul pentru Studii de Securitate (ISS)..... 354*
- 3.5.1.3 Colegiul European de Securitate și Apărare 354*
- 3.5.1.4 Agenția Europeană de Apărare..... 354*

Capitolul IV

Sistemul ONU de menținere a păcii și de prevenire a conflictelor.. 358

4.1 Proceduri de menținere sau restabilire a păcii 359

4.2 Disfuncționalități în materie 361

BIBLIOGRAFIE.....365